

Rudolf Brajčić

NEZABLUDIVA?

Na blagdan sv. Ivana Krstitelja, 24. lipnja 1973., Sv. Kongregacija za nauk vjere izdala je Izjavu o Crkvi u svrhu obrane od nekih današnjih zabluda u pitanju Crkve.

Izjava ima 6 dijelova:

1. *Kristova Crkva samo je jedna*
2. *Crkva kao cjelina je nezabludiva*
3. *Učiteljstvo Crkve je nezabludivo*
4. *Dar nezabludivosti Crkve ne valja umanjivati*
5. *Pojam nezabludivosti Crkve ne valja kvariti*
6. *Crkva združena s Kristovim svećeništvom.*¹

Red izlaganja je sukladan svrsi Izjave, uvjetovan više zabludama na koje upozorava nego nutarnjom logikom. Sadržava pet novinskih stupaca teksta te jedan i pol stupac citacija sitnim slovima, tako da bi bila dva stupca citacija kad bi bile tiskane većim slovima, kojima je tiskan tekst, pa je stvaran omjer teksta i citacija 5 : 2. To ističemo zato jer želimo posebno istaći da je Izjava na razini jezika, a ne na razini meta-jezika, kako kažu bogoslovi. To znači da Izjava ne donosi teologiju, ne upušta se u filozofiranje nad objavljenim datostima, nego donosi samo objavljene datosti, i to jezikom u okviru dnevnog običnog religioznog saobraćaja, kao što je bio jezik Vat. II. Citacije su, naime, najvećim dijelom iz Vat. II, tako da možemo reći da Izjava nije ništa drugo nego rasvjetljenje saborskim svjetlom teološke pokoncilske krivulje. Odsutnost teologije u tom dokumentu čini ga pravim učiteljskim činom. Na učiteljstvu kao učiteljstvu

1. *L'Osservatore Romano*, 6 Luglio 1973, n. 152, str. 1—2.

nije teologiziranje, nego promulgiranje objavljenog. Ako Küng ipak zamjera tu odsutnost teologije, onda Izjavi zamjera ono što joj je odlika i postaje dužnikom kolegama kao npr. Gutwengeru, koji od Učiteljstva traži da ne zalazi u teologiziranje.² Ujedno pokazuje kolika zbrka u stavu prema Učiteljstvu danas vlada među onim teolozima koji izazivaju u Crkvi napetosti.

Predmet Izjave su osude nauka, a ne teologa. To je gesta pažnje, obzirnosti i ljubavi Crkve prema svojim sinovima. Kratak komentar Izjave, koji je istoga dana s Izjavom tiskan u *L'Osservatore Romano*, spominje, doduše, H. Künga, ali odmah pridodaje, ublažujući, da nije on sam u pitanju.³

Ne možemo, nažalost, reći da je Küngova reakcija bila sinovska. On u svom odgovoru govori o najnovijem inkvizicijskom postupku Sv. Kongregacije, o progonima teologa od K. Adama do Schillebeeckxa itd.⁴ Zašto ta neumjesnost? Budući da je izjava Sv. Kongregacije gotovo ekscerpt iz Sabora, ta neumjesnost pogađa zapravo Sabor.

1. Kristova Crkva je samo jedna

Ima primjera lijepe suradnje između katoličkih svećenika i službenika drugih crkvenih kršćanskih Zajednica. Pastoralna problematika i jednih i drugih danas je gotovo ista. Svjetuju se, organiziraju zajedničke službe Božje i zajedničke susrete vjernika. Kad čovjek razgovara npr. s takvim katoličkim župnikom i pastorom u istom mjestu u Njemačkoj, oni ga uvjeravaju da je sjedinjenje kod njih gotovo ostvareno. Toliko ih očarava zajedničko razumijevanje i surađivanje da lako zaborave oštrinu različitosti koje ih dijele te počinju misliti da se te različitosti mogu zbrajati, jedne uz druge postojati te da se Kristova Crkva dobiva iz zbroja raznih kršćanskih zajednica.

Međutim, Izjava tvrdi da je samo jedna jedina Kristova Crkva, koja nije zbroj različitih Crkava, nego jedna jedina Zajednica, sama sobom istovjetna, gdje god se nalazila.

Iako je današnja zabluda o Crkvi kao broju odijeljenih kršćanskih zajednica podržavana psihološkim momentima današnjeg ekumenskog zbližavanja, ona ima svoju teoretsku prošlost u indiferentistima i latitudinaristima (Palmer prije konverzije i Pusey).

Može se teoretski i opovrgnuti.

Crkva je vidljivo otajstvo Krista. Ona je Krist pashalnog otajstva, prokazivan u vidljivosti vidljivom ispoviješću vjere, vidljivom strukturom i sakramentalnim vidljivim znacima. Sva vidljivost služi za poka-

2. E. GUTWENGER, *Quel rôle revient au magistère dans la foi de la communauté ecclesiale?* u *Concilium* 51 (1960) 43—55.

3. *L'Osservatore Romano*, 6 Luglio 1973, n. 152, str. 1.

4. H. KÜNG, *La controverse sur l'infailibilité dans l'Eglise romaine*, u *Le monde*, 19. VI, 1973, str. 7.

zivanje nevidljivog što se pod njom skriva. Stoga mora vladati bitan sklad u vidljivim elementima Crkve, koji pokazuju nevidljivo, jer je to nevidljivo Krist pashalnog otajstva, stvarnost točno određena i sama sobom istovjetna. Ako ispovijest vjere kao vidljiv znak nevidljivog Krista pashalnog otajstva ili hijerarhijska struktura ili sakramentalni znakovi u kršćanskim Crkvama ne kvadriraju između sebe ili se među sobom suprotstavljaju, oni ne pokazuju jednu te istu stvarnost, jednog te istog Krista pa je nemoguće da bi skupa mogle činiti jednu Crkvu, koja je Krist, sam sobom uvijek istovjetan.

Ali Crkva kao zbroj danas je poprimila drukčije lice i drukčije teoretsko tumačenje nego u prošlosti.

Ako je danas dinamička evolucija ključ sve stvarnosti i njezino najadekvatnije tumačenje, zašto ne bi predstavljala ključ i za Crkvu i njezino tumačenje? Sve je u kozmičkoj evoluciji na putu k samom sebi, sve se razvilo iz nesavršenijih oblika, sve je na početku bilo samo na početku. Zašto bi Crkva, ako je stvarnost, ukorijenjena u naš svijet, izmicala zakonu, da tek postane ono što još nije? Tako se hegelijanski pothvat dinamičnosti bitka danas odražuje i na teoriji o Crkvi. Ona zapravo još nigdje ne postoji (ne subzistira). Postoji samo cilj prema kojemu sve kršćanske zajednice moraju težiti i Crkvu tek malo-pomalo ostvarivati.

Pritom se zaboravlja da je Crkva Krist, a ne mi, koji se kao ljudi uvijek razvijamo. On je Glava tijela, on je Božji pračovjek, u kojem su svi ljudi; on je Božji narod, u kojem smo mi narod, on je Božji Sin, u kojem smo mi sinovi. On je Crkva. Nismo mi Crkva. Mi smo Crkva samo u povezanosti s njim, Crkvom. A on je gotov, on je završen, on je definitivno konstituiran i kao otajstvo i kao društveni okvir, kao nevidljivi i vidljivi Krist. Tu nema evolucije. Stoga mora već negdje subzistirati, mora već negdje biti pod gotovim vidljivim znacima.

Na temelju svega toga pravi ekumenski pothvati ne idu za zbrajanjem kršćanskih crkava, nego za njihovim sjedinjenjem; ne idu za utvrđenjem jednog cilja, nego za istim sredstvima spasenja, za istim vidljivim znacima pod kojima se nalazi spasenje.

2. Crkva kao cjelina je nezabludiva

Crkva je nezabludiva jer je Božja Crkva, a ne čovjekova Crkva, pa stoga ima udjela u Božjoj nezabludivosti.

Kad kažemo da je Crkva nezabludiva, obično mislimo da se ne može prevariti niti biti prevarena u pitanju što je Božja riječ, a što nije, što treba vjerovati kao objavljenu datost, a što ne. Nezabludivost u vjerovanju tu se promatra odijeljeno od vjernikove nade i ljubavi. Međutim, nada i ljubav usko su povezane s vjerom. Datosti objave, koje zahtijevaju vjeru, ujedno su predmeti naše ljubavi i našega nadanja. To je Bog koji ne samo govori, nego nam se tim istim govorom, svojom riječju dariva

(ljubav) i obećaje da će nam se potpuno dati (nada).⁵ Stoga Crkva nije samo nezabludiva u vjeri, nego i u svojoj ljubavi i u svojoj nadi, nezabludiva u onom što treba kao objavljeno ljubiti i u što se kao objavljenu datost nadati. Tako je čitav život Crkve, i vjere, i ufanja, i ljubavi nezabludiv Božjom nezabludivošću, dakako, kao udjelom u Božjoj nezabludivosti. Naglasujemo: Božjom apsolutnom nezabludivošću, a ne ljudskom relativnom nezabludivošću.

Nezabludiva je Crkva kao cjelina, a ne pojedinci u njoj. Oni su nezabludivi ukoliko su dio cjeline. To valja istaći. Karizma nezabludivosti je karizma cijele Crkve. Nemamo više nezabludivosti. Karizma nezabludivosti samo je jedna i njezin je nosilac Božji narod kao cjelina, kao narod, a ne pojedini vjernici. Pa i Božji narod kao cjelina samo je utoliko nezabludiv ukoliko postoji (subzistira) pod Učiteljstvom, koje je Krist ustanovio. On je, doduše, nezabludiv kao Božji narod, kao otajstvo, ali ipak utoliko ukoliko subzistira u institucionaliziranoj crkvenoj Zajednici.

Božji narod kao cjelina je živo nezabludivo Evanđelje vjere, ufanja i ljubavi. Evanđelje samo sebe ne definira. Ni Božji narod ne može sebe definirati. Potrebno mu je, kao i Evanđelju, nezabludivo Učiteljstvo, koje Božjom nezabludivošću definira što on kao cjelina vjeruje, što ljubi i u što se nada. Dakako, da se teološki uz pomoć socioloških metoda može i s teološkom sigurnošću doznati što Božji narod vjeruje. Ali to je ljudska sigurnost i ljudska relativna nezabludivost. Božjem narodu, koji ima udjela u Božjoj nezabludivosti, potrebna je apsolutno nezabludiva svijest i zajednička ispovijest o stvarima njegova vrhunarnog života vjere, ufanja i ljubavi. Tu mu apsolutno nezabludivu svijest daje vrhunarno-nezabludivo Učiteljstvo, koje po sakramentu sv. reda ima udjela u nezabludivosti Krista kao Glave Božjega naroda.

U časovima kad se razbije jedinstvo u vjerovanju Božjega naroda zbog širenja krivih naučavanja, Božji narod kao cjelina koja isto vjeruje ne postoji. Koji je dio Božjega naroda tada nezabludiv, procjenjuje se prema Božjem narodu kao cjelini u prošlosti, bilo bližoj, bilo daljnjoj, praktično prema predaji i Evanđelju. Božji narod kroz povijest ostaje u suvisloj, nikad prekinutoj nezabludivosti. Istovjetnost u vjerovanju s Božjim narodom kao cjelinom u prošlosti otkriva jesmo li danas i tko je danas u nezabludivosti. I prosudbu te istovjetnosti može izvesti teolog znanstvenom, ljudskom metodom, ali utvrditi je apsolutno Božjom neprevarljivošću kao darom Duha Svetoga može samo Učiteljstvo.

Suvisla, nikad prekinuta nezabludivost Božjega naroda kaže još i to da Učiteljstvo može i u normalnim prilikama nezabludivo otkrivati i normirati svijest Božjega naroda danas prema nezabludivom Božjem narodu kao cjelini u prošlosti. Božji narod kao cjelina u sadašnjosti nije jedini izvor Učiteljstvu za ustanovljenje što treba vjerovati. Ono to može učiniti na temelju Evanđelja i predaje kao izraza nezabludive vjere Božjega naroda u prošlosti.

5. Vidi J. ALFARO, SJ., *Altitudes fondamentales de l'Existence chrétienne*, u *Nouvelle Revue Théologique*, 7 (1973) 705—734.

3. Učiteljstvo Crkve je nezabludivo

Nezabludivost Božjega naroda prati nemoć da sam sebe definira u vjerovanju, nadanju i ljubavi. Stoga mu je potrebno nezabludivo Učiteljstvo. Što ono nezabludivo definira za vjerovanje (dogma), treba da vjernici vjeruju, a teolozi da uzmu za ishodište svoga teološkog razmišljanja, naglašava Izjava.

Na Vat. II Crkva je prikazana kristocentrično. I nezabludivost Učiteljstva kao karizmu Crkve valja shvaćati kristocentrično. Ona nije ništa drugo nego sudioništvo crkvenog Učiteljstva na Kristovoj učiteljskoj vlasti, koja je nezabludiva. Kod nezabludivosti crkvenog Učiteljstva obično mislimo na asistenciju Duha Svetoga, a ne pomišljamo na to da je to Kristov Duh koji je Krista kao proroka i učitelja činio nezabludivim i koji od Krista dolazi Crkvi. Vršeci proročku službu, Krist je u Duhu bio službenik Božje riječi i nama ju posluživao. I učiteljska crkvena nezabludivost je u službi Božje riječi za nas. Ona se bitno sastoji u služenju vjernicima, kao i ostale crkvene funkcije. Nije papa s biskupima nezabludiv radi sebe nego radi Božjega naroda.

Po Vat. II biskupi svojim ređenjem dobivaju učiteljsku vlast, iako je ne mogu vršiti bez veze s glavom biskupskog kolegija. Kako je nezabludivost kvaliteta učiteljske vlasti, treba reći da s biskupskim ređenjem biskupi dobivaju nezabludivost biskupskog kolegija. Asistenciju Duha Svetoga ne smijemo shvatiti kao nešto papi i biskupima izvanjsko ili prigodno. Ona je nešto što pripada papinskom i biskupskom biću, njemu nešto unutrašnje i stalno.

Dobro je reći da je uloga nezabludivog Učiteljstva odrediti što je objavljeno ili koji je smisao onoga što je objavljeno. No to je tako kazano iza učinjene analize o ulozi nezabludivosti. Zanimljivo je iskazati ulogu nezabludivosti u vulgarnom obliku. U tom obliku iskazuje se ovako: uloga je Učiteljstva nezabludivo ponavljati Božju riječ, nezabludivo je ponavljati u razna vremena, u svoje vrijeme. Prvi put ju je nezabludivo izrekao prorok Krist. Za njim je nezabludivo ponavlja Crkva.

To je važno reći radi slijedećega.

Proročko, osobito Kristovo izgovaranje pratili su znaci, izvanredna djela, čudesa kao prokazatelji Božje riječi. Normalno je da i nezabludivo ponavljanje te riječi u Crkvi prate znaci i izvanredna djela. Zato je život Crkve kao izvanrednost znak prisutnosti Božje riječi i znakovitost toga života valja uvijek znati čitati. Ne valja demitologizirati Crkvu kao »signum elevatum in nationes«, kao »znak dignut nad narode«. Time ono bitno u Crkvi, u našem slučaju karizmu nezabludivosti, činimo ne samo apologetski nego i dogmatski nevjerovatnim, upravo kao kada demitologiziramo Krista.

4. Dar nezabludivosti Crkve ne valja umanjivati

On se ne sastoji u tome da su vjernici kao cjelina nezabludivi samo temeljno ostajući u istini, dok bi u pojedinim formalnim izrazima vjere (dogmama) koje Učiteljstvo kao usta Božjega naroda formulira i vjernici ispovijedaju ipak moglo biti zabluda. Mi na to kažemo da je tako nezabludivo i čovječanstvo ili ljudska narav bez ikakvih vrhunarnih karizama. Sjetimo se sentencije o anonimnim kršćanima. Tko može reći da čovječanstvo ne stoji bar temeljno u istini?

Na takvo shvaćanje crkvene karizme nezabludivosti može nadoći samo onaj koji vjeru shvaća u odijeljenosti od kršćanskog života ljubavi i nade. Kršćani ne vjeruju samo da po vjeri nešto saznaju nego da to po vjeri spoznato ljube i da se tome nadaju. Zato je potrebno da sve što vjeruju bude istinito. Za onoga koji iz čaše ne želi popiti vodu nije fatalno ako samo temeljno zna što je u čaši, ako samo zna da je u njoj voda. Naprotiv, za onoga koji želi vodu iz čaše popiti fatalno je ako zna samo to, a vara se da je voda u čaši zdrava, bez otrova.

Izjava se slaže s onima koji tvrde da je u vjeri glavno obratiti se Bogu, koji nam se objavio u svome Sinu Isusu Kristu. Ali ujedno naglasuje da to nije dovoljno.

Bogu se treba obratiti onako kako se On obratio nama. A on se nije nama samo obratio da nam se obrati, nego se to obraćanje Boga nama zbivalo na razne načine, a u njegovu Sinu Isusu Kristu na povijesno točan način. Tko može reći da nam se u Sinu nije mogao drukčije obratiti? Naše nastojanje, dakle, u obraćanju Bogu mora ići za skrbnim pronalaženjem sve do sitnica načina kojim se Bog nama obratio, kako bismo se mogli ispravno namjestiti pred njegovim licem. Zato nam objava i nije dana u jednoj rečenici: Bog se nama obratio u svome Sinu, Bog se pobrinuo da nam taj temeljni stavak ili tu temeljnu stvarnost naširoko istumači i покаže na razne načine.

Stoga nam u objavi nije ništa nevažno, iako nam nije sve jednako važno. Ideal je živjeti je svu, sve njezine elemente prema vrijednosti koju pojedini elementi imaju, a ne živjeti jedne, makar i glavne, a zapuštati druge, jer nisu glavni. Slabo bi prošao čovjek čije bi tijelo bilo sazdan po načelu: glavno je glavno, a za drugo se ne pita. Glavne stvari nisu najglavnije. Najglavnija je cjelina. A na nju spadaju i manje važni dijelovi. Dakako da je izobličenje i onda neizbježno ako ono što nije glavno dođe na mjesto glavnoga.

5. Pojam nezabludivosti Crkve ne valja kvariti

Postoje poteškoće u prenošenju onoga što je Bog objavio jer Božja otajstva nadmašuju ljudski razum i njegovu riječ.

U iznošenju onoga što treba vjerovati Učiteljstvo se služi ljudskim riječima, čije značenje ovisi od vremena i okolnosti u kojima se Učiteljstvo

njima služi. Poslije iste riječi mogu poprimiti drugo značenje. Danas npr. riječ »osoba« mnogi upotrebljavaju u drukčijem smislu, nego u prvim vjekovima kršćanstva.

Katkad Učiteljstvo prema stanju i mogućnostima znanosti svoga vremena definira stvar nedovoljno i nepotpuno, ali ne lažno. Kasnije, razvitkom vjere i znanosti stvar se može upotpuniti.

Zablude ili novi problemi prisiljavaju Učiteljstvo da stvari sadržane u Sv. pismu ili u prethodnoj predaji sada rastumači u smjeru zabacivanja tih novih zabluda, na koje se prije nije mislilo, ili u smjeru rješavanja problema koji prije nisu postojali.

Iako se Božja otajstva mogu izraziti neovisno od određenih filozofskih sistema, ipak se može dogoditi da se Učiteljstvo posluži riječima koje su vezane uz određeni sistem. Time Crkva ne želi otajstvo poistovjetiti sa sistemom.

Sve je to razlog zašto sve dogmatske formule nisu jednako zgodne, kao i to da zgodnost mogu s vremenom izgubiti. Stoga nekima treba katkad pridodati nova tumačenja i nove izričaje.

Küng je zadovoljan tim navodima Sv. Kongregacije. Smatra ih rezultatom pritisaka. Neka bude tako. Pa što zato? Njima nije ništa novo iznijela nego staro u vezi s novim zabludama i novim problemima rastumačila, što joj je normalno. Nikad pak neće moći, ni uz najveće pritiske, dopustiti kao istinito da dogmatske formule objavljenu datost samo približno označuju iskrivljujući je pa je treba dalje istraživati i izražavati drugim sličnim približnim formulama, jer ta postavka, bar u smislu u kojem se danas iznosi, nije stara.

6. Crkva združena s Kristovim svećeništvom

Čini se da ta točka nema nikakve veze s prijašnjima. Ipak, duboko je povezana s njima. U njoj se ističe opstojnost ministerijalnog svećeništva, kao i njegova bitna razlika od općeg svećeništva vjernika. Nemoć je prema toj razlici da vjernik bez sv. reda predsjedava euharistijskom slavlju, jer bez svećenika nema Euharistije. Ako to ne bi stajalo te bi svaki krštenik mogao i bez sv. reda predsjedati euharistijskom slavlju, zašto bez sv. reda ne bi mogao biti i učitelj? Stoga, ako nema razlike između ministerijalnog i općeg svećeništva, nema u konačnoj liniji ni između hijerarhijskog Učiteljstva i općeg proroštva (sudjelovanja svih vjernika u Kristovoj proročkoj vlasti). Zbog toga je Izjava trebala progovoriti o ministerijalnom svećeništvu.

Sigurno je da su na brisanje razlike između ministerijalnog i općeg svećeništva djelovali psihološki motivi izazvani sekularizacijom svijeta, kao i ispadanje svećenika iz dosadašnjih socioloških struktura. Ali, to se pokušalo i teoretski opravdati. Svećenici su kao stalež, kaže se, poganskog porijekla. U poganstvu imamo mnoštvo svećenika, od kojih svaki na svom mjestu neovisno od drugih vrši svoju društvenu ulogu. Svi zajedno čine

kastu svećenika. Nije tako u kršćanstvu. Tamo je samo jedan svećenik, Isus Krist. Tamo ne može biti više svećenika. Stoga je nemoguće zamisliti u kršćanstvu neko specijalno svećeništvo, bitno različito od općeg. To bi nekako značilo uz Isusa Krista staviti druge svećenike.

Stoji da je u kršćanstvu jedan svećenik, Isus Krist, posrednik između Boga i ljudi. No stoji također da je samo jedan rođeni Sin Božji. Ali uza sve to, svi smo mi sinovi Božji, pravi sinovi, iako ne rođeni. Svi su oni koji su kršteni sinovi po udjelu u Kristovu sinovstvu. Tako su svi oni koji imaju sv. red pravi svećenici, iako ne rođeni svećenici. Svi su oni svećenici po udjelu u Kristovu svećeništvu (biljeg sv. reda!). Postoji, dakle, u kršćanstvu uz Kristovo posredničko svećeništvo i sudjelovanje u tom svećeništvu, po kojem učestvovanju čovjek postaje *pravi posrednički svećenik* u Kristu svećeniku posredniku (filii in Filio, sinovi u Sinu — sacerdotes in Sacerdote, svećenici u Svećeniku).

Ne veličamo Krista kao svećenika ako ministerijalnim svećenicima nijećemo pravo svećeništvo, nego ga umanjujemo. Kristovo svećeništvo svodimo na ljudsku ograničenu mjeru, dok se u Kristu to svećeništvo nalazi u punini i neizmjerljivo je u smislu neizmjernosti Kristove svetosti po milosti tako da i drugi mogu od te punine svećeništva primiti a da ga pritom ne umanje.

Danas se izraz *ministerijalno* svećeništvo često zlorabi. Ministrare je latinska riječ i znači služiti, pa se često misli na služenje svećenika crkvenoj Zajednici. Ministerijalno svećeništvo bi, prema tome, značilo svećeništvo određeno da služi crkvenoj Zajednici. Dakako, da je svaki svećenik radi naroda, a ne radi sebe. Ipak izraz »ministerijalno svećeništvo« ima drugo značenje. Tim izrazom želimo reći da su svećenici u kršćanstvu Kristovi ministri (službenici), oni preko kojih Krist izvodi kao prvotni uzrok svoje svećeničke čine. Svećenici su drugotni uzroci tih Kristovih svećeničkih čina, pa jer su osobe, a ne mrtva oruđa, zovu se ministrima (službenicima) Kristovim, a ne njegovim oruđem.

Iz toga se vidi na koji su način ljudi posrednički svećenici u Kristu svećeniku, što smo gore rekli. Oni su to kao drugotni osobni uzroci Kristovih svećeničkih posredničkih čina. I budući da su po sv. redu u Krista svećenika ucijepljeni, oni su kao drugotni uzroci združeni s Kristom svećenikom (instrumenta sacramentaliter coniuncta, oruđa sakramentalno sjedinjena), baš kao što su krštenici po krštenju s Kristom sjedinjeni kao njegovi udovi.

Zaključak

U ovom kratkom komentaru naveli smo teološke misli o predmetu o kojem Izjava raspravlja. Učinili smo to s dva razloga: prvo, da o nezabludivosti kažemo nešto više teološkim načinom, od kojeg se Izjava s pravom sustegla, i drugo, da teološki rasvijetlimo ono što tvrdimo kao objavljenju datost i da tako potaknemo one koji danas uče razne novosti

kao objavljene da ih pokušaju teološki također obrazložiti, jer i za njih vrijedi ona »fides quaerit intellectum«, »vjera traži razum da je obrazložiti«, a da ne zahtijevaju od nas vjerovanje u rezultate njihove egzegeze, iako ih ni mi ni oni ne znamo umetnuti u shvatljive misaone okvire.

Résumé

L'Eglise, est-elle infaillible?

La déclaration sur le Mystère de l'Eglise, issue le 26 Juin 1973, s'exprime au niveau du langage, pas au niveau du méta-langage. H. Küng lui reproche le manque de théologie. Cependant, justement l'absence de théologie marque ce document comme éminemment un acte du Magistère.

1. Il n'y a qu'une Eglise du Christ. Il faut qu'une harmonie essentielle règne entre les éléments visibles de l'Eglise; cette harmonie doit faire visible ce qui est invisible dans l'Eglise: le Christ du mystère pascal; ces deux côtés de la même réalité sont exactement déterminés et font une réalité identique à elle même.

2. L'Eglise est infaillible non seulement en foi, mais aussi en espoir et en amour. La conscience de l'infailibilité ne s'obtient que par le Magistère.

3. L'infailibilité du Magistère, c'est la participation à l'infailibilité du Christ, conférée par médiation de l'ordination épiscopale.

4. Ce n'est que celui qui conçoit la foi séparée de l'amour et de l'espoir qui puisse amoindrir l'infailibilité de l'Eglise.

5. Les »nouvelles« affirmations de la Congrégation à propos des formules dogmatiques ne sont que doctrine explicite des anciennes thèses implicites.

6. Le sacerdoce du Christ n'exclut pas le sacerdoce secondaire du sacrement de l'Ordre (sacerdotes in sacerdote).